

ŞİİRİMİZDE 2002 YILI UFUK TURU

İhsan ÜREN

2002 yılı Kasım ayı...

Şiirli Çıkın edebiyat dergisi 30. sayısında yayınına son verdi... Son Kişot edebiyat dergisi yayın hayatına adını attı... Bursa'da iki aylık kimseSİZ edebiyat dergisi doğdu. Dergiler doğar, batar. Bu böyle sürer gider...Bilmem kaç yılına kadar...

1953 yılından beri edebiyat dergisi alırım. Bu durum 50 yıldır kesintisiz uygulanmıştır. Yedeksubay okulunda bile kesintiye uğramamıştır. O günden bugüne yüzlerce derginin doğup batışına tanık oldum. Hele biraz eşlersen birinci sayıda batan dergilerim binleri bulur. Sayıları abartılı bulabilirsiniz. ama inanın böyledir bu!

1953 yılında almaya başladığım dergilerden bugüne kalan (uzun ömürlü olsun) tek Varlık dergisi var. İzlediğim aylık dergiler, 1960'lara kadar birkaçı geçmedi. Bunlar;Yeditepe, İstanbul, Pazar Postası, Yelken, Seçilmiş Hikâyeler, Şairler Yaprığı, Eflatun, Çınar, Türk Edebiyatı, Damla, Edebiyat Sanatı bg... 1960 öncesi ve sonrasında birden dergicilikte bir patlama oldu. Yarı siyasi dergiler, haftalıklar çoğaldı. 1990'lara kadar hemen hemen bütün dergileri aldım; Soyut, Somut, Devrim, Yaprak, a, Yeni a, Yeni Adam, Alan... sürer gider, ayrı bir yazı konusu olur bu... (Yansıma, Yeni Dergi, Papirüs'ü unuttuğumu sanmayın, rahmetli Milliyet Sanat, Ülkü Tamer döneminde ne güzel bir dergi oldu!)

1993 yılından itibaren Mehmet H. Doğan'ın Adam Şiir Yıllığı'nı izleme amaçlı dergilerim 30/40'a ulaştı. Bugünse dergi sayısı 70'in üzerine çıktı. Kötü dergilerde kötü şiirler okumak; görev olduğu kadar ceennemi bir işkenceye de dönüştü.

Yazımın burasına gelmişim ki Cumhuriyet gazetesinin 29 Kasım 2002 tarihli sayısının birinci sayfasında Melih Cevdet Anday'ın ölüm haberini gördüm. 50 yıldır şöyle ya da böyle yaşamımın bir yanında varlığını hissettiğim yakın ve akıllı biri gibiydi sevgili Anday. Varlığını yoksullaştı birden...

Ataç'ın bir sözü vardır; sancılarımı, ağrılarımı şiir okuyarak duymaz oluyorum diye. Nisan ayında hastalanan eşimin yaz boyu süren ciddi rahatsızlığından epey etkilendim, üzerine çöken durgunluktan, panik havasından Melih Cevdet Anday'ın Toplu Şiirleri'ni (I. II.) okuyarak sıyrıldım. Ataç'ın söylediğinin doğru olduğunu da böylece gözlemledim.

Bu arada Azrail'e bir çift sözüm var: Çok klasik olacak ama; Bu yıl için şair canı almaya doymadın mı? Nüvit Özdoğru (1925-2002)... Adnan Yücel (1953-2002)... Ece Ayhan (1931-2002)... Müştak Erenus (1915-2002)... Zafer Ekin Karabay (1975- 2002)...Ve şiirimizin koca çınarı, Garip'in son temsilcisi; M. C. Anday (1915-2002)..., Faik Baysal (1918-2002) Bu yıl için nokta koy artık. Çok ileri gittin!

kimseSİZ Bursa'da Kasım ayında ilk sayısı çıkan iki aylık edebiyat dergisi. Yayın hayatına hoş geldi. İlk sayısı pek özenli değil; aceleye gelmiş, amaçsız, düzeyi düşük yazılar, kırk bohçadan çıkmış sıradan bir dergi. Ne şap olur, ne de şeker! Tam anlamıyla heveskâr dergisi...Türkiye'de 100 kadar böyle düşük değerde dergi var! Sakın ola ki kimseSİZ'i rakip gibi görüp karaladığımı düşünmeyin. Bursa'da; Biçem, Yeni Biçem, Düşlem dergilerinden sonra, dergi çıkarmak her babayiğidin harcı değil artık!

Bu yazıyı bir türlü sürdüremiyorum; Şimdi de Memet Fuat'ı yitirdik (19 Aralık 2002). Memet Fuat; şiirimize dergi ve şiir kitapları, yayınlarıyla çok şeyler kattı. Şiirimizin yozlaşmasını çok geciktirdi. N. Hikmet şiirinin en erken ve doğru olarak yayınlanmasının hukuksal savaşımını verdi.

Bir dergi geldi; buyrun burdan yakın, Hakiki Son Kişot...

Şiirimizin sevimli ve çılgin çocukları Mehmet Sarsmaz, Osman Serhat Erkekli son numaralarıyla karşınızda. Atraksiyonun bir şiire bulaşmadığı kalmıştı! O da oldu!

14. Yeniciler, sevimli ikizlerimiz... Cenk Koyuncu'nun rol kapmasına güzel yanıt verdiler, aşkolsun! Sıra kapma üçkağıtçılığına papuç bırakmadıklarını gösterdiler. Bu da bir üsluptur! Herkes haddini, çizgisini bilecek! Cenk Koyuncu; cin olmadan adam çarpmaya başladı!

Bu kadar acı habere karşın, şenlikli bir söyleyiş tutturmak, şiirin diri gücünden geliyor sanıyorum.

Bu yazış biçimini burada bırakıyorum. Benim planladığım bir şey değildi. 2002 yılını baştan alıyorum:

4 Ocak 2002

Akşam üzeri bizim evde Akatalpa'nın 25. sayısını katlayıp, postalayacağız(Ocak 2002). Biraz geç kaldık. 20 sayfalı dergi, hem gözümü hem de gönlümü doldurdu. Arkadaşları beklerken sıkıldım, çarşıya dergi almaya gittim. Eksik şiir kitaplarımı tamamladım. Süreyya Berfe "Nâbîga", Refik Durbaş "Şimdi Haberler", Metin Fındıkcı "Karanfil Mesafesi". Adam Sanat ve E dergisi aldım. Güle oynaya dergileri katladık, yedik, içtik. Bu sırada Mehmet H. Doğan telefon etti. 15 Ocak'ta Nâzım Hikmet'in 100. yıl törenleri için Bursa'ya geleceğini söyledi.

5 Ocak 2002, yerler 25 cm. karla örtülü. Oturup Akatalpa'yı değerlendirdim. 2, 3 iyi şiir var. Eh!

15 Ocak 2002, Mehmet H. Doğan'la Kırıcı Otelde buluştuk. Fethiye Kültür Merkezinde kulama var. Cevat Çapan, Refik Erduran, Feridun Andaç ve birkaç konuşmacı daha. İş olsun diye yapılmış kısa Nâzım Hikmet filmi. Ne şiş yansın ne de kebab işi bir Nâzım programı. Korkak Ecevit'ten bu kadar çıktığı da devlet! MHP. vatan elden gidiyor telaşında. Geceyi, Bulgaristan'da Nâzım'ı karşılayan Genç Türk Komsomolu terzi Adil'in sıcak anısı ısıtı ve kurtardı.

21 Ocak 2002. Melih Elal ile kağıtçıya gittik. Bir yıllık kağıt aldık.

4 Şubat 2002 Almanya'dan Arif Madanoğlu'dan "Aşk ve Öteki" adlı şiir kitabı geldi.

8 Şubat 2002 Şurup gibi bir hava. Bursa'da "Art-Niyet" diye bir dergi çıkmış. Niteliksiz. Evrensel Kültür, Varlık, Yitik Düşler, Yansıma dergilerini aldım. Eve gelince Ahmet Özer'in imzaladığı Ceyhan Atuf Kansu ödülünü almış şiir kitabı "Sözümüz Vardı" postadan çıktı. Bu ay şiir taradığım dergi sayısı 26'ya ulaştı.

Nuri Demirci'nin Dize'nin 76. sayısındaki (Ocak 2002) "Kan Atı" adlı şiiri güzel!

14 Şubat, M. Mahzun Doğan; Pervaz Y. 4 kitap yollamış: Zerrin Taşpınar; "Tavra", Tuğrul Ası Balkar; "Bir Sevinç Depremi", "Vazgeçmeler Ustası", Aytekin Karaçoban'dan; "Kavuşma Tadında".

16 Şubat; Serdar Koçak'ın şiirleri ve düzyazıları 9'lu set olarak çıkmış, aldım. Birhan Keskin; "Yeryüzü Halleri". Mehmet Yaşın; "Adı Kayıplar Listesinde", şiir kitapları, Karalama dergisi 2, Eski 2 dergileri alındı.

20 Şubat; Haberlerde Ahmet Oktay'ın "Hayalet'e Övgü" şiir kitabının Altın Portakal ödülünü aldığı bildirildi.

21 Şubat; Cumhuriyet gazetesinde Anadolu'da Edebiyat başlıklı yazıda Akatalpa da tanıtılıyor.

27 Şubat; İlyas Tunç'un Pervaz yayınlarından çıkan "Fetüs Günlüğü" geldi. Melih Elal postadan çıkanları getirdi.

28 Şubat; Osman Hakan A."Seyahat Hemen" Varlık Y., Abdülkadir Budak; "Ev Zamanı", Hüsnü Kural; "Üçleme" Can Y., Nedim Gürsel'in; Doğumunun 100. Yılında Dünya Şairi Nâzım Hikmet" kitaplarını aldım.

21 Mart; Gece 03.25'e kadar Mehmet Yaşın'ın "Adı Kayıplar Listesinde"sinin okudum. Yoğunlaşmış, büyülenmiş gibi oldum. Şiir içtenlikten başka bir şey istemiyor. Bir kayıp listesi, yürek titretecek incelikte düzenlenebiliyor!

29 Mart; Bursa Edebiyat Günleri başladı. Şiir için önemli bir şey yok. Dinçer Sezgin, "Narfidem" i imzalayıp verdi. Hüseyin Peker, "Bir Dünya Şiir" i armağan etti. Dünya Şiir Günü nedeniyle yazılanların toplunu.

31 Mart; Hilmi Haşal, Adana'ya gidiyormuş vedalaşmaya eve geldi. Hera Y. yeni çıkan "Yanık Söz" kitabıyla... Haşal'a haksızlık yapıyoruz gibi geliyor bana. Birimizin ilk kitapları ile son kitabını karşılaştırmamız gerekiyor.

2 Nisan; Ezgi Kitabevinden Sina Akyol'un "Olmanın Halleri" Everest Y., Mehmet Taner. "Veda Vezinleri" YKY. Roni Margulies "Saat Farkı" ve Cengiz Bektaş'ın "Su Gölgesi" kitaplarını aldım. Sina ve Taner kitaplarını imzalamak lutfunda bulunmuşlar. Ben biraz sabırsızım, bu nedenle şiir kitapları kızım Esin'e yarıyor. Öteki-Siz'den istediğim şiir kitapları gelmiş, 8 kitap, aldım hepsini.

6 Nisan; (Özür dilerim bahsetmek zorundayım.) Eşim hastalandı. Beyin damarlarından biri tıkanmış için sol kolunda geçici felç oluştu. Hastane, özel, üniversite. İlaç, in. çık. Şaşkınlık! 15 gün, 15 yıl gibi geldi...

23 Nisan; Dostlar, geçmiş olmasına geldiler. Çiçek yanında, postadan çıkan bir sürü kitap ve dergiyi bıraktılar. Hanımın ciddi rahatsızlığı beni de vurdu! 15/20 gündür kendime gelemedim. Hüseyin Peker, "Ses Salkımları"nı imzalamış sağolsun. Almanya'da çıkan Melez dergisi kapanmış, üzüldüm. İki sayı çıktı, ne kadar az!

23 Mayıs; Milliyet Kültür'de Mungan Bursa'yı anlatmış: Gazeteciler Cemiyeti'ni, Üniversite'yi, Kitap Kitabevini. Sıradan şaşaalı, cilalı anlatıma ustası Mungan! Aslında ciddiye alınacak bir şair değil!

5 Haziran; Ezgi Kitabevine gittim. Ercan Yılmaz, "Âherli Zamanlar", Hasan Öztoprak, "Kırklar Kitabı" Can Y. Bedrettin Aykın, "Güz Balkonu" Aykın takıldı kaldı. Durduğu için; çok gerilere düştü şiirde! A. Galip, "Müntehir Aşklar" Virtüel Y. şiir kitaplarını aldım.

13 Haziran; Mudanya'dayız. Aynı dergilerini yazlık hazırlığı nedeniyle almayı unutmuşum. İskeledeki gazetecide bütün dergileri buldum.

17 Haziran; I. Diyarbakır Bel. Ahmet Arif Şiir Ödülü; Şükrü Erbaş'ın, "Üç Nokta, Beş Harf", adlı kitabıyla, Salih Bolat'ın "Açılmış Kanat" dosyası arasında paylaştırıldı.

29 Haziran; Tv. de sabah haberlerinde Yunus Nadi ödül törenini gösterdi. Ahmet Necdet, "Ey Aşk", Roni Margulies, "Saat Farkı" ile ödülü paylaştı.

14 Temmuz; Ece Ayhan'ın öldüğünü yazıyor gazeteler. Hayret, bu kadar ilgilenenlerini sanmazdım. Cumhuriyet 14. sayfasının büyük bölümünü Ece'ye ayırmış. 40 yıl gecikmiş bir ölü iltifatı! Ölüm tarihleri gazetelerden alındığı için sorunlu oluyor. Tarihe notumuzu doğru düşelim: 13 Temmuz 2002, İzmir Eşrefpaşa Hastanesi, ölüm saati; 23.45. Ecevit: "Ece Ayhan, çağımızın büyük ozanlarındandır" dedi. Buna da şükür!

16 Temmuz; Akatlapacılar topluca yazlığa geldiler. Hilmi dahil. Onları Zeytinbağı'na balık lokantasına götürdüm. Yedik, içtik, şarkılar söyledik, şiirler okuduk. Feleğe iki gol attık. Ölüme inat söyleştik.

17 Temmuz; Yalova Şiir Günlerinin sonucunu öğrenmek için Radikal aldırıldım. Haydar Ergülen'in Ece'ye Mektup" yazısını okudum. Ece, şiire başladığında Haydar vardı, yoktu? 1975'ten sonra anlamıştır Ece'yi. "Devlet ve Tabiat"la (1973) popüler olduktan sonra, herkes Ece'ci oldu. O, sıralar İsviçre ya da Fransa'daydı sanıyorum. Ergülen, söylediklerini tarihlendirse çok iyi bir iş yapmış olacaktı. Yazısını bitirisi güzeldi. Ben, içinde olduğum II. Yeninin bu Cesur Yüreğini çok sevdim, mümkün olduğu kadar izledim. Önümde gizini veren her şiiri ve sözcüğü beni aldı bir yerlere götürdü... (Burada günlüklerimi kesiyorum, yer kalmadı.)

Biz; 2002'yi böyle yaşadık. Kârlı sayılır mıyız, varın siz karar verin? İzninizle iki cümlelik yer çalacağım. Yine yetmedi günler, şiir olmasaydı, dergicilik yapmasaydı, ömrümüz anlam kazanır mıydı? Sanmam.

27 Kasım; iki kitap daha çoğaldı: "Sis Zaman, Düş Zaman", "Milenyum Haikuları".

13-15 Aralık; Mehmet H. Doğan, Osmangazi Belediyesinin Ahmet Hamdi Tanpınar Anısına açtığı Bursa şiirleri yarışması jüri üyeliği için gelmiş. Ne yazık ki Çorlu'ya gitmek zorundaydım, buluşamadık. Yarışmada; Nuri Demirci; Birinci, Hilmi Haşal; İkinci, Ahmet Günbaş; Üçüncü olmuş.

Şiirimizin çözülme dönemine girdiğini; bu nedenle perişan görünümüne yazacaktım, iyi ki yerim bitti. Çok acı şeyler söyleyecektim. İyi ki yerim bitti. Dilimizi arkadan hançerleyen kâhpeleri söyleyecektim, iyi ki yerim bitti. Lanetler olsun; Şiir bitti, yazı bitti, iyi ki...! Sağlıcakla kalın. Şiirsiz kalmayın. Şiirli Yıllar... Sevgiler.

2002 YILI UFUK TURU YOLCULARI:

M. C. Anday	İ. Berk	E. AYHAN	S. Maden	G. Akın
1915-2002	1918	1931-2002	1932	1933
Ö. İnce	S. Berfe	M. Taner	A. Ada	S. Akyol
1936	1943	1946	1947	1950
N. Demirci	C. Yerli	T. Abacı	A. Cengizkan	F. Özelli
1950	1950	1951	1954	1955
H. Haydar	O. Alkaya	H. Alemdar	S. Erözçelik	D. Durukan
1956	1958	1962	1962	()
E. Akın	C. Koyuncu	Ö. T. Dertsiz	S. Erdoğan	O. Caymaz
1964	1967	1972	1975	1977

UFUK TURU ALTERNATİF LİSTESİ:

A. Yüce	A. Oktay	A. Uysal	A. Behramoğlu	R. Durbaş
1928	1935	1938	1942	1943
S. Sezer	C. Soycan	T. Özyürekli	E. Yıldızoğlu	A. Budak
1943	1948	1950	1951	1952
V. Çolak	H. Ferhad	H. Haşal	T. Fişekçi	M. Temizyürek
1954	1954	1954	1956	1956
İ. Tunç	Ç. Sezer	Z. Uzunbay	B. Tarman	k. İskender
1956	1960	1961	1962	1964
H. Savlı	H. Ünal	Y. Arslan	S. Aydın	Z. Köylü
1964	1965	1968	1970	1978

2002 Yılının 100 Şairi ve Şiirleri:

01-1918 İlhan Berk:	"Lir, 1"	Adam S. 196
	"Gece Doğuya Bakıyor"	Kitap-lık 53
02-1932 Sait Maden:	"Ölümün Kapsına..."	Adam S. 195
	"Şiirin Dip Sularında"	Adam S. 198
03-1933 Gülden Akın:	"Mavi Kuş 2, 4"	Kitap-lık 51
	"Deprem, Savaş..."	Kitap-lık 53
04-1935 Ahmet Oktay:	"Bir Kederi Duyumsamak"	Son Kişor 1
05-1936 Ruşen Hakkı:	"Balkonda Akşamüstü"	Adam S. 193
06-1936 Özdemir İnce:	"Dalgıç"	Adam S. 195
	"Celile Günleri"	Adam S. 196
07-1936 Nihat Ziyalan:	"Götumba"	Varlık 1132
	"Kardeşim Kemal"	Adam S. 201
08-1936 Sabahattin Yalın:	"Ölüm Gamı"	Dize 80
	"Bursa'da Darağacı"	Damar 133
09-1937 Ülkü Tamer:	"Antep, Bir Adın..."	Kitap-lık 54
10-1938 Ahmet Uysal:	"Hüzünlügel", "Ziyan Edecek..."	Akatalpa 29, 32
	"Bitmeyen Şiir"	Kıyı 191
11-1939 İhsan Üren:	"Zamanın Yılıksı", "Evin Büyüklüğü"	Akatalpa 25, 33
	"Amerika, Pabucunun Kenarı"	Akatalpa 31
12-1940 Fikret Demirağ:	"Sıradan Bir Yay..."	Akatalpa 27
	"Toprağı Derin..."	Kavir/Karmaşa 22
13-1942 Hüseyin Atabaş:	"İnce Bir Kederle"	Gösteri 239
14-1942 Atıf Behramoğlu:	"Yitip giden A.G."	Gösteri 239
15-1943 Süreyya Berfe:	"Seni Seviyorum 1, 2"	Adam S. 197, 199
16-1943 Sennur Sezer:	"Akşam Haberleri-Ana"	Evrensel K.122
17-1944 Refik Durbaş:	"Taş Olur Beklerim"	Adam S. 192
18-1944 Arif Madanoğlu:	"Yürüdüğü Şarkıları/2"	Dize 75
19-1946 Nihat Behram:	"Şafak Vakti..."	Varlık 1135
	"Sayıklar Gibi"	E 37
20-1946 Hüseyin Peker:	"Aşk Şiiri"	Dize 77
	"Konuşma Defterle"	Akatalpa 29
21-1946 Melmet Taner:	"Azık"	Kaşgar 29
	"Şedaraban"	Kül 30
22-1947 Ahmet Ada:	"Aşk Kırgını"	Kitap-lık 52
	"Terleye Terleye"	E 36
23-1948 Celal Soyca:	"Taş Ustaları"	Akatalpa 30
24-1949 Arzu K.Ayçiçek:	"Safir"	Dize 78
25-1949 Hayati Baki:	"Sorular, I"	Kavir/Karmaşa 24
26-1950 Sina Akyol:	"Tamirci"	Varlık 1135
	"Bir Yol Şiiri"	Defter 45
27-1950 Nuri Demirel:	"Kan at"	Dize 76
	"Kör Hattat", "Beş Bumerang"	Kitap-lık 52
	"İnsan Abi", "Yekek"	Akatalpa 28, 31
28-1950 T. Özyürekli:	"Selam Söyle"	Dize 80
	"Sessiz Çığlık"	Agora 24
	"Şapkasında Kiraz..."	Damar 135
29-1950 M.MümtazTuzcu:	"Acuze"	Varlık 1137
	"Unutma Sakın", "Av"	Akatalpa 28, 30
30-1950 Coşkun Yerli:	"Kırağan", "Eylül"	Kitap-lık 52
31-1951 Tahir Abacı:	"Gölgede", "Arka Pencere"	Adam S. 192, 201
	"Pervazda"	Defter 45
32-1951 Gültekin Emre:	"Yaralarım Bayram"	Akatalpa 25
	"Payıma Düşen"	Kitap-lık 53
	"Dönüp Baktım: Aşk..."	Gösteri 240
33-1952 Enis Batur:	"Adres"	Gösteri 234
34-1952 A. Budak:	"Tutsak Yolcu Dil."	Varlık 1132
	"Ev, Değirmen", "Ev, Makas"	Adam S. 194
	"Bugdayın Teni"	Gösteri 238
35-1953 Metin Cengiz:	"Şarkı 11"	Varlık 1135
36-1953 Şükrü Erbaş:	"Su Bahçivam"	Dize 79
37-1953 Tuğrul Tanyol:	"Vazolar Şiiri"	Kitap-lık 51
38-(1953-2002)Adnan Yücel:	"İşte Bu Yüzden"	Evrensel K.123
39-1954 Ali Cengizkan:	"Aşk Dersleri"	Kum 9
40-1954 Veysel Çolak:	"Sende Solmak", "Giz"	Dize 78, 80
41-1954 Hüseyin Ferhad:	"Ağadı: Söylenmeye"	Adam S. 194
42-1954 Hilmi Haşal:	"Sebil Söz"	Akatalpa 30
	"Endişeli Hasat"	Kavir/Karmaşa 22
43-1955 Oğuzhan Akay:	"Ürk Şiirleri-2, X"	Adam S. 192, 197
44-1955 O.Serhat Erkekli:	"Bir Nisan Gecesi."	Akatalpa 33
45-1955 Fergan Özelli:	"Sapan"	Agora 23
46-1955 Serdar Ünver:	"Terk Şiiri", "O Şiiri Yazma..."	Akatalpa 30, 32
47-1956 Yusuf Alper:	"Sonsuz"	Kavir/Karmaşa 24
48-1956 Adnan Azar:	"Geçilen Odalar"	E 35
49-1956 Salih Bolat:	"Kar Düşünceleri"	Varlık 1137
50-1956 Turgay Fişekçi:	"Gözlerin", "Alın"	Adam S. 195, 197
	"Aşlı"	Varlık 1135
	"Sensizlik Oyunları"	Adam S. 201
51-1956 Hüseyin Haydar:	"Cenin Ağrıları"	E 38
	"Gidin Gidin Söy."	E 39
52-1956 Mahmut Temizyürek:	"Hür kuşlar Tufanı"	Evrensel K.122
	"Kaptan Karanfil"	Kum 9
53-1956 İlyas Tunç:	"Ha Ha Ha Ha...", "Sarıl Bana..."	Akatalpa 26, 27, 31
	"Kumdan Konuştuk"	Agora 23
54-1957 Muzaffer Kale:	"Günebakan"	Defter 45
	"Yarım Ev"	Akatalpa 31
55-1957 Adnan Özer:	"Yol Şarkıları 3"	Gösteri 234

56-1957 Yücelay Sal:	"Bana Bandana"	E 41
57-1958 Orhan Alkaya:	"Birler Meclisi XIII"	E 41
58-1958 Ergül Çetin:	"Ömrümün Son..."	Agora 24
59-1959 Osman Hakan A.:	"Tekvin"	Gösteri 238
	"Kur'a"	Varlık 1140
60-1959 Sadık Yaşar:	"O Soğuk Soru"	Akatalpa 32
	"Kokoreç"	Dize 78
61-1959 Oğuz Özdem:	"Yazların Isırdığı..."	E 41
62-1960 Tuğrul Keskin:	"Onikide Bozulan..."	E 40
63-1960 Çiğdem Sezer:	"Dur, Gitme"	Varlık 1134
	"Kapat Kapıyı..."	Akatalpa 32
64-1960 Cem Uzungüneş:	"Çingeneler..."	Başka 10
65-1961 Tan Doğan:	"Annem"	Güneş 21
66-1961 Oktay Taftalı:	"Demiri Eriten Yara"	Varlık 1137
67-1961 Turgay Kantürk:	"Kefenli Kek, -Tavşankanı"	Başka 9
68-1961 Zeynep Uzunbay:	"Sır Kalmayın..."	Varlık 1132
	"Şunam Aman"	Kavir/Karmaşa 24
69-1962 Hüseyin Alemdar:	"Dua Vakti"	E 35
	"İzmir Vakti"	Kavir/Karmaşa 22
70-1962 Seyhan Erözçelik:	"Zeytindağı"	E 38
	"Merak Kediye..."	Kitap-lık 53
71-1962 Betül Tanman:	"Çocukluk Parkı I", "Yurtuk Defter"	Akatalpa 25, 31
	"Kış Odaları/5"	Dize 78
	"Medet"	Kavir/Karmaşa 24
72-1962 Alaattin Topçu:	"Ayrıntılar Üzerine"	Kavir/Karmaşa 23
73-1963 Bayram Balcı:	"Yerdibi Günleri.8"	Akatalpa 30
	"Yerdibi Günleri-2"	Kavir/Karmaşa 24
74-1963 Cihan Oğuz:	"O Sessiz Efsane"	Akatalpa 25
75-1963 Enver Topaloğlu:	"Son Yaprak"	Başka 9
76-1963 Necmi Zekâ:	"İlık İlık Hatırat'tan"	E 40
77-1964 Enis Akın:	"Dünyanın En Çok..."	Kavir/Karmaşa 24
	"Şehre Yaklaşan..."	Defter 45
78-1964 Ali As. Barut:	"Dokuz Sıncap..."	Adam S. 196, 199
	"Şarap İçen Kadınlar"	Adam S. 199
79-1964 küçük İskender:	"Geniş Aşk Kon..."	Adam S. 192, 193
80-1964 Yücel Kayıran:	"Fuka"	Defter 45
	"Fener Alayı"	Gösteri 240
81-1964 Altay Öktem:	"Lanet Gemi"	Varlık 1140
	"Kuşlar Yine Göç Etti"	Başka 9
82-1965 Tamer Gülbek:	"Sanat"	Akatalpa 30
	"Bavul"	Kavir/Karmaşa 22
83-1965 Hakan Savlı:	"Schubert"	Adam S. 192
	"Bahçe Kapısı", "Divina İr.ği"	Adam S. 199
84-1965 Elif Sofya:	"Şaman"	E 38
	"İz"	Adam S. 199
85-1967 Cenk Koyuncu:	"Artık yıllar"	E 39
86-1967 Salih Aydemir:	"Galile Yağmurları-2"	Ağır Ol Bay 7
	"Belki Aşk"	E 41
87-1968 Yılmaz Arslan:	"Sen Eski Bir...", "Yaz Bahçe..."	Agora 23, 24
	"Yalnızlık Servisi"	Başka 9
88-1969 M. Can Doğan:	"Askıda Olma Hâli"	Kitap-lık 56
	"Demirden Kapılar"	E 40
89-1969 Baki Ayhan T.:	"Severdim Aşka..."	Başka 9
90-1970 Serdar Aydın:	"Yüzleşme", "Akşam Alaca..."	Ağır Ol Bay 7
91-1972 Özlem Tezcan D.:	"Yazözü", "Pembe", "29"	Akatalpa 26, 30, 34
	"Gülhatmı"	Ağır Ol Bay 8
92-1972 C. Hakkı Zariç:	"Sıfır ve Kadın"	Ağır Ol Bay 7
	"Sıfır ve Sabah"	Ağır Ol Bay 8
93-1974 Devrim Dirlitkayan:	"Penguen Çelişkisi"	Kitap-lık 54
94-1975 Serap Erdoğan:	"Pijama Aamlar"	Vesvese 2
95-1975-2002 Zafer Ekin Karabay:	"Çiçek"	Varlık
96-1976 Azad Ziya Eren:	"Kır Çanları"	Kitap-lık 52
97-1976 Nilay Özer:	"Muhacirin Evi"	Varlık 1134
	"Dead Can Dance"	Kum 9
98-1977 Onur Caymaz:	"Kalliope Gitti..."	Adam S. 199
	"Saatler Meseli"	E 39
	"Çiçek Diye...", "Çocuk Meselleri"	Adam S. 196, 198, 201
99-1979 Ali Özgür Özkarcı:	"Anahtarlar"	Varlık 1138 Y.N.N.Ş.Ö.
100-1982 Gonca Özmen:	"Bulanıt"	Dize 77

UĞRAŞLARI DİKKATE DEĞER ŞAİRLER:

- 01-(1952) Sezai Sarioğlu: "Aşk Dedigin...", Varlık 1138;
02-(1967) Arzu Çur: "Çeliktepelili Delikanlı...", Adam S.193;
03-(1978) Mehmet Erte: "Tufanı Diliyorum", Kitap-lık 52;
04-() Kusey Tanguer: "İçre kayna", Dize 79;
05-() Aytekin Karaçoban: "Seslendirmeler", Akatalpa 25;
06-() Filiz Özdem: "Gizli Defter'den", Varlık 1137;
07-() Vecdî Erbay: "Üç Taş, Bana", E 36;
08-() Marje Aydın: "Herhangi Bir ...", E 36;
09-() Ömer Şirin: "Ancak Her Bahar...", E 37;
10-() İrgat Şui: "Bir Yangın Gecesi", E 40;
11-() Ramazan Macit: "Remler. Redler ve...", Kavram/Karmaşa 23;
12-() Kemal Durnaz: "İç Denizden Süz...", Adam S.196;
13-() M. Sadık Kırımlı: "Oyun Bozan", Agora 23;
14-() Ulaş Başar Gezgin: "Bitlis Kalesi'nde", Evrensel Kültür 122;
15-() Selami Karabulut: "Sürgün", Damar 131;
16-() Mustafa Önder Pembe: "Bir Ney'im...", E 41;
17-() Çağdaş Keçeci: "Hak", Akatalpa 33

2001 Yılında Çıkan Şiir Kitapları:

2001 Ufuk Turu'nda ele alamadığım şiir kitaplarının bir bölümünün adını, yayınevini buraya alıyorum:

(Sıralama şairlerin doğum tarihine göre yapılmıştır.)

01-1934 Cengiz Bektaş:	"Su Gölgesi"	Evrensel B.Y.Ekim	2001
02-1936 Bedrettin Aykın:	"Güz Balkonu"	Belge Y.	Ekim 2001
03-1939 Dinçer Sezgin:	"Narfidem"	Etki Y.	Kasım 2001
04-1943 Süreyya Berfe:	"Nâbîga"	Adam Y.	Aralık 2001
05-1943 Sennur Sezer:	"Dilsiz Dengbêj"	Evrensel B.Y.Temmuz	2001
06-1944 Refik Durbaş:	"Şimdi Haberler"	Adam Y.	Eylül 2001
07-1946 Hidayet Karakuş:	"Sıcak Sancı"	Bilgi Y.	Kasım 2001
08-1946 Ahmet Özer:	"Sözümüz Vardı"	Bilgi Y.	Kasım 2001
09-1948 Suca Dünder:	"Gök Çıkmazı"	Bumerang Y.	Mart 2001
10-1953 Ahmet Günbaş:	"Aşk Boyu Sürgün"	Bilgi Y.	Kasım 2001
11-1955 Murathan Mungan:	"Erkekler İçin Divan"	Metis Y.	Aralık 2001
12-1955 Mehmet Ocaktan:	"Melek Burcu"	Everest Y.	Kasım 2001
13-1959 Osman Hakan A.:	"Seyahat Hemen"	Varlık Y.	2001
14-1961 Metin Fındıkcı:	"Karanfil Mesafesi"	Avesta Y.	2001
15-1961 Serdar Koçak:	"Erenköyü'nde Bahar"	Donkişot Y.	Ekim 2001
16-1961 Serdar Koçak:	"Pervazda"	Donkişot Y.	Ekim 2001
17-1961 Serdar Koçak:	"Gemi Zamanları"	Donkişot Y.	Ekim 2001
18-1961 Serdar Koçak:	"Barışmalar"	Donkişot Y.	Ekim 2001
19-1961 Serdar Koçak:	"Tika Lima Tu"	Donkişot Y.	Ekim 2001
20-1977 Kemal Varol:	"Yas Yüzükleri"	Avesta Y.	2001

2002 Yılında Çıkan Şiir Kitapları:

(Sıralama şairlerin doğum tarihlerine göre yapılmıştır.)

01-1918 İlhan Berk:	"Şeyler Kitabı"	YKY.	Ağustos 2002
02-1930 Yılmaz Gruda:	"Marathon"	Bilgi Y.	Nisan 2002
03-1936 Özdemir İnce:	"Ot Hızı"	Adam Y.	2002
04-1939 İhsan Üren:	"Milenyum Haikuları"	Doğa Y.	Kasım 2002
05-1939 İhsan Üren:	"Sis Zaman, Düş Zaman"	Doğa Y.	Kasım 2002
06-1942 Atıf Behramoğlu:	"Yeni Aşka Gazel"	Adam Y.	Ekim 2002
07-1943 Süreyya Berfe:	"Seni Seviyorum"	Adam Y.	Ağustos 2002
08-1944 Refik Durbaş:	"Yol Uzundur Günden.."	Adam Y.	Şubat 2002
09-1946 Hüseyin Peker:	"Ses Salkımları"	Hera Y.	Nisan 2002
10-1946 Mehmet Taner:	"Veda Vezinleri"	YKY.	Mart 2002
11-1950 Sina Akyol:	"Olmanın Halleri"	Everest Y.	Mart 2002
12-1951 Tahir Abacı:	"Sevdâvî"	Varlık Y.	2002
13-1952 Abdülkadir Budak:	"Ev Zamanı"	Can Y.	2002
14-1952 Ayten Mutlu:	"Taş Ayna"	Öteki-Siz Y.	Ocak 2002
15-1953 Fadıl Kocagöz:	"İs Kandilin Uçurtması"	Öteki-Siz Y.	Ocak 2002
16-1954 Hilmi Haşal:	"Yanık Söz"	Hera Y.	Nisan 2002
17-1954 Mustafa Yıldız:	"Fotoğraf.. Ölü Kuşlar"	Damar Y.	Mayıs 2002
18-1955 O.Serhat Erkekli:	"Gimedin ki"	"C" Y.	Haziran 2002
19-1955 Roni Margulies:	"Saat Farkı"	Adam Y.	Ocak 2002
20-1955 M.Zaman Saçlıoğlu:	"Sarkaç"	İş B.Y.	Ağustos 2002
21-1956 Turgay Fişekçi:	"Kunval Gökkuşağı"	Adam Y.	Ekim 2002
22-1956 İlyas Tunç:	"Fetüs Günlüğü"	Pervaz Y.	Şubat 2002
23-1957 Hasan Öztoprak:	"Kırklar Kitabı"	Can Y.	2002
24-1958 Ahmet Erhan:	"Ne Balık, Ne de Kuş"	Everest Y.	Mayıs 2002
25-1958 Mehmet Yaşın:	"Adı Kayıplar Listesinde"	YKY.	Ocak 2002
26-1959 Oğuz Özdem:	"Cesur Acı"	Öteki-Siz Y.	Ocak 2002
27-1959 Sadık Yaşar:	"Tarçın Atı"	Mayıs Y.	Mayıs 2002
28-1962 Seyhan Erözçelik:	"Yeis"(Toplu Şiirler)	Donkişot Y.	Nisan 2002
29-1962 Bevil Tarıman:	"Güle Gece Yorumları"	Can Y.	2002
30-1963 Birhan Keskin:	"Yeryüzü Halleri"	YKY.	Ocak 2002
31-1964 Nazmi Ağıl:	"Aşk Küçükük, Kırılğan"	Adam Y.	Şubat 2002
32-1964 Enis Akın:	"Puşt Ahali"	Öteki-Siz Y.	Ocak 2002
33-1964 küçük İskender:	"Bir Nedeni Yok Sadece.."	Om Y.	2002
34-1964 küçük İskender:	"Eski Kral Deposu"	Adam Y.	2002
35-1965 Osman Çakmakçı:	"Zakkum Açı"	2.Baskı Donkişot Y.	Ocak 2002
36-1967 Salih Aydemir:	"Meriç Hanımı"	Öteki-Siz Y.	Ocak 2002
37-1968 Sadık Akfırat:	"Bozuk Şiirler"	Öteki-Siz Y.	Ocak 2002
38-1968 Bejan Matur:	"Onun Çölünde"	Metis Y.	Nisan 2002
39-1968 Bejan Matur:	"Aynı Büyüttüğü Oğullar"	Metis Y.	Mayıs 2002
40-1969 Gün A. Utkan:	"Aleph Şiirleri"	Öteki-Siz Y.	Ocak 2002
41-1970 Didem Madak:	"Ah'lar Ağacı"	Everest Y.	Temmuz 2002
42-1973 Derya Önder:	"Ceza Defteri"	Öteki-Siz Y.	Ocak 2002
43-1976 Serkan Işın:	"Nesnevi"	Can Y.	2002

1-Melih Cevdet ANDAY (1915-2002)

Türk Şiirinin son altmış yılına etkin biçimde katılmış, varlığını duyurmuş imzalarından biridir M.C. Anday. Garip ve Birinci Yeni hareketlerinin içinde yaratıcı bir isimdir Anday.

Uludağ Üniversitesi, Anday'a fahri edebiyat doktoru ünvanı vermekle kendine onur kazandırmıştır!

Bu büyük şairimize; Toprağın Güneşli olsun der. Ölümsüzlük dileriz. Değerli şairimizi; birkaç şiiriyle Sonsuzluğa uğurluyoruz...

2003 yılında Akatalpa'nın sayılarında Melih Cevdet Anday şiiri değişik yönleriyle incelenecektir.

TELGRAFHANE

Uyuyamayacaksın
Memleketinin hali
Seni seslerle uyandıracak
Oturup yazacaksın.
Çünkü sen artık o sen değilsin
Sen şimdi ıssız bir telgrafhane gibisin
Durmadan sesler alacak
Sesler vereceksin.
Uyuyamayacaksın
Düzelmeden memleketin hali
Düzelmeden dünyanın hali
Gözüne uyku giremez ki...
Uyumayacaksın
Bir sis çanı gibi gecenin içinde
Ta gün ışıyınca kadar
Vakur metin sade
Çalacaksın.

(Telgrafhane)

KOLLARI BAĞLI ODYSSEUS'tan

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

5.
Kürekçilerim hasatsız denizi
Köptürtüler kürekleriyle.
Tez yürüyüşlü gemi gün batarken
Ulaştı Sirenlerin adasına,
Yüreğim kopacak gibiydi
Kanatlanıp uçacak gibiydi, ama
Sirenlerin izi bile yoktu ortada.
Yalnız bir ezgi, ta derinden
Ta içimden gelen bir ezgi
Başladı yavaş yavaş yükselmeğe;
O yabansı, o büyülü türkülerini ben
Söylüyordum sağır gemicilere
Yalnız ben duyuyordum Sirenleri.
Kirke, bilge tarıncı, selam sana!
Sağ salım geçtim kendimi.

YAĞMURUN ALTINDA

Yirminci yüzyılı yaşadım
Ertelenmiş bir yüzyıldı bu
Yıkık bir sur yazgımızın uydusu
Bekletir ömrü yürüyen ayla birlikte
Bırakmaz günün adını koyalım.
(...)
Yirminci yüzyılı taşıdım
Tedirginliğimizin zorbahgıdır sanırlar
Ve tohumun beklenmedik gürültüsüyle
Çıplak su gibi yinelenir zaman
Gökyüzünde usumuzun dirliği.
(...)
Kalk dostum ormana gidelim
Geyik sesleri içine çökelim
Yeniden doğuş, kıranç, uyum
Kurgular bir yana, biz bir yana
İlk kez düşünmeden görelim

Martılar gibi yağmurun altında.

(Yağmurun Altında kitabından)

2. Ece AYHAN (1931-2002)

Şiirimiz, bir büyük şairini daha kaybetti. Türkçenin başı sağolsun! Toprağı güneşli olsun.

Ece'nin şiiri karadır ve toplumdışına itilmişlerin savunusunu yapar. Bu nedenle Ece'yi; ona en yakışan, ve en tam şiiri; "Mor Külhani" yle uğurluyorum.

Ayıptır söylemesi, Türk şiirinin en erken uyanışı, Üsküdar'da sabahı görmüşü, atı alıp Üsküdar'a en erken geçmişü odur.

Vakitsiz Üsküdarlı olduğu için; şiirimizin en anlaşılması da odur. Şiirini 1970'lere kadar, dut yemiş bülbül gibi karşıladık. Şaşkındık, şaşır-dık. Tembelidik, dersinizi çalışmadık. Öyle sahtekârdık ki marjinal şairin kendini "etikçi" diye tanımlamasına bile ses çıkarmadık, çıkaramadık!

Nedim Gürsel; "dragoman" sözcüğüne tercüman ve işbirlikçi anlam-larını vermiştir. 1950'li yıllarda Trakya'da inşaatlara, orağa, çapaya erkek ve kadın işçi toplayanlara (ki bunların çoğunluğu Balkan göçmenleridir) dragoman denir. Çukurova'da elçi dendiği gibi.

Dragoman, sözcüğüne bu anlamıyla bugüne kadar bakılmamıştır.

Çorlu'da bizim dragomanlarımız vardı; Dobruca'lı Zühre Nine böy-le biriydi, çapa için bize kadın işçi toplardı. Orak için dragomanlık yapan Serezli Ali Öner vardı. Olası ki Eceabat'ta da bu anlamda kullanılıyorrdur sözcük. Ece Ayhan'ın yabancı dil bildiğini umutmuycorum.

MOR KÜLHANİ

1. Şiirimiz karadır abiler

Kendi kendine çalan bir davul zurna
Sesini duyunca kendi kendine güreşmeye başlayan
Taşınır mal helalarında kara kamunun
Şeye dar pantolonlu kostak delikanlıların şiiridir

Aşk örgütlenmektir bir düşünün abiler

2. Şiirimiz her işi yapar abiler

Valde Atık'de Eski Şair Çıkmazı'nda oturur
Saçları bir sözle örülür bir sözle çözülür
Kötü caddeye düşmüş bir tazenin yakın mezarlıkta
Saatlerini çıkarmış yedi dala gerilmesinin şiiridir

Dirim kısa ölüm uzundur cehennette herhal abiler

3. Şiirimiz gül kurutur abiler

Dönüşmeye başlanmış Beşiktaşlı kuşçu bir babanın
Taşınmaz kum taşır mavnalarla Karabiga'ya kaçan
Gamze şeyli pek hoş benli son oğlunu
Suriye hamamunda sabuna boğmasının şiiridir

Oğullar oğulluktan sessizce çekilmesini bilmelidir abiler

4. Şiirinüz erkek emzirir abiler

İlerde kim bilir göz okullarına gitmek ister
Yanık karamelalar satar aşağısı kesik kör bir çocuğun
Kinleri henüz tüfek biçimini bulamamış olmakla
Tabanlarına tükürtürerek atış yapmasının şiiridir

Böylesi haftalık resimler görtir ve bacaklanır abiler

5. Şiirimiz mor külhanidir abiler

Topağacıdan aparthanlarda odası bulunamaz
Yarısı silinmiş bir ejderhanın düştüğüme üzere eylemde
Kiralık bir kentin giriş kapılarına kara kireçle
Şairlerin ümüğüne çökerken işaretlenmesinin şiiridir

Ayıptır söylemesi vakitsiz Üsküdarlıyız abiler

6. Şiirimiz kentten içeridir abiler

Takvimler değiştirilirken bir gün yitirilir
Bir kent ölümün denizine kayar dragomanlarıyla

Düzayak çivit badanalı bir kent nasıl kurur abiler?

(Yort Savul kitabından)

3. İlhan BERK (1918)

Güzel Türkçemizin kötü kullanımlarla çarçur edildiği günümüzde; İlhan Berk gibi bir söz ustası, dilimizin büyük şansdır.

60'tan artuk yıldır, sözcüklerin uzaydaki oylumunu dört boyutlu gören yontucuydu Berk Usta. YKY. "Şeyler Kitabı" çıktı.

İlhan Berk Usta, 21.Tüypap Kitap Fuarının onur konuğuydu bu yıl.

ŞEYLER

Şeyleri okudum, konuşkan açık bahçeleri.
Onmazlığını tanıdım sözcüklerin,
kurşunkalemilerin.

Bir gün gördümdü yer değiştiriyordu
Bir böcek,

bir bildiği varmışcasına.

Düşündüm konumunu ölümün.
Küpün, piramitin, silindirin.

Yanlış olan nesne yok.

Şeylerin en iyisi sudur.
Bir akşam gördüğü yerleri anlattı bana.

Gölgesiyle bıraktım suyu.
Sonluyu, kurcalamalı.

Ağaçlar koysun adımı.
(Şeyler Kitabı'ndan)

SABAHIN BİR YERİ DÜŞMÜŞTÜ KALDIRDIK

1
Sözün vakti yoktur.

2
Biz yalnızdık, üç adım gerinden gidiyorduk. Ve
suydu her şey.

3
Develer, ki huysuzdu, atlar, ki kişnerdi.

4
Sabahın bir yeri düşmüştü kaldırdık.
(Beyaz Manto 12)

4. Orhan ALKAYA (1958)

Ece Ayhan'ı bir de Orhan Alkaya'dan dinleyelim.
Alkaya daha önce Arif Daniar, Zeynep Köylü için de bu
tür şiirler yazmıştı. "Süsüne kaçılmanuş şair"."gül ve kaka"
Karmakarışık ve karanlık köşeli biri, özetle; KARA...
Şairlere böylesi mi yakışır? Pekiyi, öyle olsun!

BİRLER MECLİSİ XIII

ece
uzun, kesik, kanlı dize
tasarlanmış iyiliklere padişah
-yaşasın kötülük!-
ve her yatağı tersine akıtan
her yakınlığın ortasında ta kendisi
nasıl bir Alexandr Nevskiy
çarşıarak çekilmiştir her hücresi
hep ve yalnız kardeşine yenilir
cumhuriyete gizlenmiş bir vezir
gül ve kaka. süsüne kaçılmamış
şair
umursanmaz büyük sadelik
süslü tevfik'ten sonra en büyük fiyaka
iyi adam doğru yerde ve hep gece
ece

(E 41, Ağustos 2002)

5. Sait MADEN (1932)

Anladığıma göre Maden; geçen yıl başarılı olduğu "Şiirin Dip Sularında" serisinin yanında, bu yıl ölümü sorgulayan şiirler de yazıyor. İki ana temadaki başarılı şiirlerini sürdürüyor.

Ama zorla güzellik olmaz, kendini çok zorlamasın, Hece ölçüsüyle yazdığı bazı şiirler, zorlama olduğu duygusunu veriyor.

"Ölü Çocuğa Ninni" şiiri, hece ölçüsü ve uyak nedeniyle zorlama ve gereksiz dizelerle dolu. Bazı dizelerden küf kokusu geliyor.

ÖLÜMÜN KAPISINA BİR DEMET KIR ÇİÇEĞİ

*Ölümün kapısına bir demet kır çiçeği
bırakın; belki bir gün oradan geçeceği
tutar da görür diye bir başka çiçeksever!*

(...)

8.

Ölümün kaç kolu var kaç bacağı? Ben saydım,
bitiremedim! Bir gün yüz delikten fırlayan
kolları, bir başka gün yüz delikten içeri
kaçan bacaklar... Peki kaç gözü var ölümün?

Nereye giderseniz gidin, hep üstünüze
çevrilen bakışları saymaya ne söz yeter
ne yazı... Kaç ağzı var ölümün? Yedikleri
yalnız sen ben o değil, bütün yeryüzü, bütün

evren; tanrıyı da yer, şeytanı da... Ama ben
bilmediği bir yerde; tanımadığı bir şey
saklıyorum, bulamaz onu yer yarılrsa da:

Ufacık bir şey, elma çekirdeği, karınca
bacağı, toz gölgesi gibi... Başka bir evren
çimlenecek onunla. Ölüm bilmiyor bunu!

(Adam Sanat 195, Nisan 2002)

6. Gülten AKIN (1933)

Mavi Kuşu (mutluluğu) arayan şair; evreni, nesneleri, insanları
ve ilişkilerini tanıyıp yorumlama aşamasındadır. Yorumladığı ilişki-
lerden sonuçlar çıkarıyor. Mutluluk da karşılığı ödenecek bir emektir.
Kişi, korkularını yenerek...

MAVİ KUŞ 2

dünyayı tanıdı, meğer yolun üstündeymiş
yılanı köpeği kuzuları gördü
yılan derisinden çıkıyordu
(gömleği eğinine dardı, neden çıkarmadı?)
çok geç.

köpek yarasını kendi sağaltıyordu
kendi kendisini ödeyenler vardı
(öder başkalarını kimilerini)

kuzu mıydı? sıcak eller okşayarak susturuyor
korku bırakmıyor yalnız yürüsün
onunlaydı, herkes korkusunu besliyordu
sonra kokulardı, herşeyin heryerin
onda kalıyordu
çocukluğun, güz penceresinden çamların kokusu
kış odalarının kekre, yaz evlerinin turuncu kokusu
temizlik tozları faturalar yemek tarifleri
tanrımı tanrım tanrım tanrım
nelerle kaplandı
saatçi değilken bunca hurda saat
nasıl birikti

sevsem, birileri beni sevse dediğinde
kimse kimseyi sevmiyordu
yetim bırakılmış tetikçileri
işverenden yakınırdan izliyordu
ekran bankalarla, alışıldık paralarla
saldırıyor saldırıyor
tam o anda üstüste çekilmiş resimlerden
bir kol değiliyordu omuzlarına
işte sildi

(Kitaplık 51, Ocak-Şubat 2002)

7. Özdemir İNCE (1936)

Filistin'e yaptığı geziden dönüşte "Celile Günleri"
adlı güzel şiirleri yazdı. Dalgıç beğenilen iyi şiirlerin-
dendi. "Ot Hızı" adlı şiir kitabı Adam Yayıncılıkta basıldı.

Özdemir İnce, son günlerde Avrupa Şiir Akademisine
seçildi.

DALÇIK

I.

Kendime bir ölü sıfat kazısam eşik taşına
kendime ölümsüz bir fiil oysam paslı suya
kendimle kor ateşe bensiz bir cümle yazsam,

kendime kendimle vahiysiz bir kitap olsam.

Sahi, çok kendimi az kendimle bir toptasam
ah, kısa kendimi uzun kendimden bir çıkartsam
hele, ağır kendimi hafif kendimle bir çarpısam,

Ben, ters-yüz edilmiş o yaşlı hücre, acemi dalgıç.

II.

Konuşmayı bilseydik dağları öderdik
dolmazdı kum ağzınıza samyeli
ağrı germezdi örümcek kalbimize,

dilsiz rüzgârdan konuşmayı öğrenseydik.

Konuşmayı bilseydik kendimizin dilini
efendisi olurduk güneşin hallerinin
açılırdı önümüzde hayalet kapılar,

kazanırdık sabahları şafağın geldiği yeri.

III.

Geçen yıl yağnuş bir yağmura rastladım,
azıksız ve yoldaşsız, dönüş yolunda,
sevdiğim hicret mevsimlerini sordu bana.

Hep garip gelmiştir bana mevsimlerin adları,
neler öğrendiğim pergel ve cetvellere,
neye benzer, suretine benzer mi bir beden?

Kuşkusuz bir şeyler öğrendim neyin sesinden:

Bu yüzden kimse gücenmesin ölümsüzlüğüme
kimse kaskanmasın son ölümsüzlük halimi
kimse yanlış anlamasın bu ölümsüz kısvemi.

Kimseye karşı değil geçici yazgım, bu böyle.

IV.

Sana bir şey söyleyeceğim, aranızda
kalsın, bir yabancıya söyleme sakın:
Olamadım ne dünün ne de yarının sahibi.

Rüya görmüyorum sanırım,
- sanmak da ne, eminim bundan -
bir rai hükümdar değilim yani
olsa olsa yoksul bir serap naibi.

İş budur, ben artık bebek değilim anne
- imamın ortanca kızı kızdırma beni -
bileyim artık ne yakışır ne yakışmaz bana.

Gerçekti, ne seraptı ne de bir rüyada oldu:
Bana dokunduğun zaman mısır yaprağı,
hep kırmızı sesleri duyardım çocukluğumda.

(Adam Sanat 195, Nisan 2002)

8. Süreyya BERFE (1943)

Bravo Berfe'ye... Nâbiga cıkalı bir yıl oldu olmadı! Bu ne hız!
Bu yıl da "Seni Seviyorum"u çıkardı!

Nâzım'ın: "Seviyorum seni ekmeği tuza batırıp yer gibi/
geceleyin ateşler içinde uyanarak! ağzımı dayayıp musluğa su
içer gibi..." seni seviyorumu doğaldır.

Doğal ve içten bir seni seviyorum, çoktandır Amerikan filmleri-
nin vıcık vıcık "seni seviyorum"larına yerini bırakmıştır.

Berfe: "Seni Seviyorum"u halklaştırdı. Küçümsemeyin! Zor iştir
bu! Hele geleneği yoksa... Saygın ve yaygın olmak, az şey mi? ...

SENİ SEVİYORUM

1.
Yazarken kağıtları karıştırdım
sayfaları değil.
Bir bak
cinsinden en iyi sen anlarsın.
Taşları, tahtaları, boyaları bilen
kağıtları da bilir.
Cinsinden en iyi sen anlarsın.
Seni seviyorum.

"Seni Seviyorum" u
hiç bu kadar özlememiştin.

"Seni Seviyorum"dan
bazen sıkılmıştım bile.

"Seni Seviyorum"
harfleriyle, heceleriyle
iki sözcüğüyle can buldu
canlandı, ruh kazandı.

"Seni Seviyorum"un
gerçek olduğunu gördüm.

"Seni Seviyorum", uykumun kaçması
bozulması dengemin.
-Saat kaç?
-Bilmem. Seni seviyorum.

Seni seviyorum.
Gelecek yılı özleyen
son kuşlar kadar.
"Seni Seviyorum" dediğin
sesin kadar.
"Seni Seviyorum"un ilk mûmarı sensin.
Ne kadar abarttım değil mi?
Sen öyle san.
Bir bak sesine, kendine, varlığına.
"Seni Seviyorum" yerine
"Çay içmeye gidiyorum" desen
aynı şey.
İstersen başka birşey söyle.
"Tahammül edemezsin" de.
Sana tahammül edemeyeceğimi düşünüyorsan
tahammülü düşünüyorsan
işte o zaman, tam o zaman
çok seviyorum seni
tahammülün sabrı kadar çok.

Hiç ama hiç sevmediğim
bir şeyi sevdirdin.
Yüzeysel, biçimsel olanı derinleştirdin.
İçini doldurdun, anlam kazandırdın.
Yanılttın beni.
Bilmezdim, bilemezdim
ne olduğunu bilemeden gidecektim.
Niteliğini ve niceliğini
kafama kaktın.
Sen, adım gibi eminim
eksiksiz, kusursuz
"Seni seviyorum" dedin.
Gafil avlanmıyorum artık
"Seni seviyorum" dediğin zaman.
(...)

(Seni Seviyorum kitabından)

9. Mehmet TANER (1946)

Tam, bu yıl fazla şiir yayımlamadı diye yazmaya hazırlanıyordum ki
Kaşgar'da 5 küçük şiiriyle Mehmet Taner arzı endam etti. *Kül*'ün 30. Kasım
sayısında "Şedaraban" şiiri çok iyiydi.

Niyetim bozukmuş demek ki! Önceden kararımı vermiş gibi; "Ölü Tadı"
şiirini 2002'de YKY. çıkan *Veda Vezinleri* şiir kitabından almıştım. Son
anda kaldırıp koydum, değiştirdim şiiri.

Şiire adını veren makam; Türk müzikisinde 500 yıldır kullanılan bir ma-
kamdır. İfade gücü yüksek bir makam olduğundan, bilhassa özlem duyma, has-
ret çekme, hatırlanma gibi kuvvetli duyguları çok iyi ifade ettiğinden öncelikle
kullanılan bir makamdır. Makamın bir tiz perdede karar kılınışına Araban denir.
(Şeddarabân)

Coşkun Yerli'nin "Eylül" şiiriyle, Taner'in son yaz şokunu, müzikle ifadeye
çalışmaları ilgi çekicidir. Görünen odur ki şairlerimiz yaz gazasından yaralı
dönmektedirler! Ötesini siz anlayın arifler...!

ŞEDARABAN

İniyordum açılmış damarlarını güzün
Bir yığın dal yaprak, bir yığın rüzgâr;
Savruldukça etekleri paltomun
Kulağında platolardan tınılar;

Gömdüm altınlarını yaraların altına
Açılmış yamaçlarda, tekkanat ejderhalar,
İğnede hep aynı musiki, nefeste Şedaraban
Aklımda külden çıkma fildişi mısralar;

Baksam bulurdum o bildik camlarda, son
Zambakları ardından bakan bir masal,
Yanan yanağında ab-ı erguvanî
Suskun yüreğinde kızıl damlalar.

(*Kül* 30, Kasım 2002)

Sevgili Taner; bize "Ölü Tadı" diye, bir tadın varlığından söz ettiğine
göre, böyle bir taddan kuşku duymamızın gerekçesi var mı?

Unutmamamız gerekir ki yaşam sevincinin dal verdiği yerde; diyalektik
olarak ölü tadında bir rüzgâr da eser...

ÖLÜ TADI

Soğumuş yemekler ölü tadında
Yağlı mağara duvarları;

Çıkıp gitmedikçe kış, içimizden
Fırtınalar
Suç, ölü tadında.

Dönüp gelen kaygı;
-İkindi'yi kaldırı mı,
Yedim mi
Sabah'ı?

Bulutlar
Yapılar arasında
Tanıdık fısıltı.
Sustu salâ.

Ahşap merdivenli, dökük
Bir otel ahçısı;
Kaldım
Babam tadında.

(*Veda Vezinleri*'nden)

10. Ahmet ADA (1947)

Nâzım Hikmet'in 100. doğum yıldönümüne, Ahmet Ada da yazdığı şiirlerle katılmıştır. Sevgili Ada, bir kitap olacak kadar Nâzım şiirlerini çoğaltabilecek mi acaba? Bilmiyorum.

Ada'nın 2 yıldır yazdığı şiirden pek zevk alıyordum. Bu yıl kendini yeniledi, şiirleri genelde iyiydi: "Aşk Kırğını", "Terleye Terleye", "Kar" bunlardandı.

NÂZİM'A GAZEL-VIII

Yağmuru çağırdım
keşke yağmuru değil kuşları çağırıyordum

geyiklerin yok senin oturursun dünyada
hiç düello etmeden de yakınsın acıya

hep bir yerlere gidecek gibisin: bolu, bakü, tiflis
zamana akan vakitsin, birikirsin o hızla

yağmurun iyiliği gibisin, kuşlar gibi uçarı
salıverirsin kuşları kafesten gök çatıya

domates, çilek, kiraz getirmek isterdim sana
memleket havası bir kuşun kanadında

rüzgâr çiçeklenir, sular durulur ya
seni görmeye gelir çocuklar gelecek yaza

mutlu değilsin biliyorum mutlu gibisin

(Agora 26, Temmuz-Ağustos 2002)

11. Coşkun YERLİ (1950)

Coşkun, bizi incesaz eşliğinde hüznün yağan bir Boğaz gezisine götürüyor. Uzun İstanbul sonyazı, orasından burasından delik deşik edilip yağmalanırken...

Zengin bir saz takımı, görkemli İstanbul'u katmış önüne esip söylüyor. Büyülü bir Boğaz rüyası çiziyor şair: Yıkık bir debdebeden ne kaldıysa... Yerli, ustaca bir Osmanlı havası yaratmış, fasıl kâğıdını, terane tutturmuş bigüzel!

Coşkun, çok başarılı bir kompozisyonla İstanbul'un büyüklü evrenini şarkın söylenceleriyle harman edip görkemli bir dünya çiziyor.

EYLÜL

Ağır aksak mırıldanıyor tambur, söyleniyor kanat çırpıkça kanun yücelere. Yalı boyunda santur, çenk, çalpara, hafîle zarif vurgularla tınıyorlar. Bulutlar belirsiz, koşarlı, kederli. Ve dahî kudüm. Yâ hafız. Sekiyor tin tin. Tâ. Önde sipürde, ardında mansur, simli yaldızlı yakamozlarla iç içe, kıpır kıpır, meşk ediyorlar. Bak dinle. Eylül yayılıyor suyun yüzüne.

İnliyor teknenin ahşabında rebap. Martılar var süzülen, sancaktarafa. Fıstırtıyla yarıyor saydam dalgacıkları bıçkın puruva, şıkırdım bir def gibi. Tez çöküyor ufka gece, karşıda ışıklar yanıyor, çingiralar iniyor aydan denize... Dalfes bir poyraz, fena halde fosforlu, yörük, sımsıkı yükleniyor: pupa yelken gidiyoruz, çakırpençe; yele lelli lâ. Ah, uçarı zaman... Seni pırpır serseri!

(Kitaplık 52, Mart-Nisan 2002)

12. Sina AKYOL (1950)

"Bir Yol Şiiri" seçtiğim ama kuşkuyla buraya aldığım bir şiir. Ben daha çok, "Tamirci" tipi şiirlerini seviyorum Akyol'un. Aşağıdaki şiir ve benzerleri bana sanki bir şeylerin yinlendiği duygusunu veriyor. Bu duygunun şaire bir haksızlık olduğunu biliyorum. Saçmaladığımı da biliyorum, ne yapayımı ki bu duygudan kurtulanıyorum!

Sina Akyol'un Everest yayınlarından; 2002 yılında " Olmanın Halleri" adlı şiir kitabı çıktı..

BİR YOL ŞİİRİ

Aynaya baktım;
netameli aynaya-
ısrarla baktım.

Yol u/ün, diye ayna
beni hâlâ görüyor.

Gizlendim, yoksul-
uykuma; kırlentimin
ejderhasına

rüya idi, anlattım...
kimselelere söylemem

şunu: sessizlik
çılgılığıyla uyurken
uyanır çılgılık!

Onu yash yüzümde
evlat diye büyütsem!
(Defter 45, Kış 2002)

TAMİRCİ

Kendimi asmak istiyordum, kırdı!
Onca sevindiğim kırdı... bilmediğim bir ağacın dalına... epey de övgüler düzdükten sonra...

hay çocuk, işte sen bu dalda sallan dur; başın göğe erdikte teğet geçsin ayakların toprağa... ve böğrün güzelce boşalsın, çılgının sesini duy, budur sevinç; kısa pantolon giymek kadar eski.. kadar lime fotoğraflar da söyler; ey çocuk.. ey kadim.. bilirsin, gül kokmaz olur, sabahın reçeli bundan ibarettir, fakat sen... nasıl da dikensiz... gülden ibaret!

değilsin sanki... benden ibaret!

Ne gam! yürür gideriz, kunduralarımız tertemiz.. ve fayda sağlar gövdemiz evin yorgun akşamına.. sineriz.

Orda değil, kırdı asılsam..
onca sevindiğim kırdı..
bilmediğim bir ağacın-
dalına..
epey de övgüler düzdükten sonra...

Fakat çocuk, sen kurtul..
kanayan dizlerini
çabuk yıka, temiz tut.
tertemiz gelir, pembe deri..
zorlar kabuğu ve kendini yepyeni kırlara atar, budur sevinç..
ben bilirim, ben yazdım, ben-
çabuk tamirci.

(Varlık, 1135, Nisan 2002)

13. Nuri DEMİRCİ (1950)

Demirci'nin kurguladığı başarılı şiirlerin yanında, tensel ısıyı yansıtan şiirleri de vardı, ben onları yeğledim.

"Kan at", "Kör Hattat", "Beş Bumerang Atışı" kurgu şiire daha yakındı. "İnsan Abi", "Yekek" ikinci türe yakın, Olgü ile kurguyu İki yaklaşımı birleştirip kaynaştırdığı gün; şiirinin önündeki engeller ortadan kalkacak. Zevkle okuyabileceğimiz iyi ve kalıcı şiirleri çoğalacak.

YELEK

sonunda dikildi yeğim
arkası astarlık kumaş
önü balıksırtı, sıçan ölüsü

giyindim
ucu zincirli zamanı koydum cebine
kuruldum hayata
bir armağan oldum

görsün diye
önünden geçtim babamın
yolu sordum, bahane işte
çok eski bir resmine bakar gibi baktı bana
dudağında ağlamayı andıran bir gülümseme

dağılan bir sinemanın arka kapısında
üç sarı yirmibeş kuruş
ve kesilmiş bir bilet vardı avcunda
çıplaktı
yeleğiyle yer ayırmıştı içerde bana

upuzun, تنها bir iskelede, yan yana
aradık birbirimizi
o parmaklarıyla oynadı
ben, onun dudaklarıyla içtim sigaramı

omzuma attığı elinden belli
yaşıt olacağız birkaç yıl sonra

(Akatalpa 31, Temmuz 2002)

"İnsan Abi", Demirci'nin gençlik günlerini anlattığım bir söyleşiden
oluşturduğu başarılı bir şiirdir bence:

İNSAN ABI

ordadır dedim, nerde olacak
kimsesiz bir çocuk gibi çömelmiştir şimdi
Çağdaş'ın bahçesine akşam.
ordadır o da
peygamber saatlerini bekliyordur
ağzını dayamak için mürekkep hokkasına

geçtim oturdum karşısına
kabarmış yarasının fitil zamanıymış ki
diline yapışmış bir tütün parçası gibi
tüktürüp duruyordu Kabataş Lisesi'ni
Reşadiye Mahallesi kadar daracık masaya

anlattı
ölü bir at gibi kaskatı
Boğaz'a bakan akşam ranzalarını
horozlu bir aynaya sığdırdığı denizde
sırt üstü yüzen yalnızlıklarını
çatalının ucuyla ayıklıyordu bir yandan
tabağındaki ölü mantarları

İstanbul'a bakar gibi baktım
camları sırtlayışına
teselli ettim aklıma, dedim ki
sen değilsin İhsan Abi, 2. Dünya Savaşının sebebi
Çorlu'nun epey batısında kahr çünkü
Danzig'de başlayan korku tüneli
(...)

(Akatalpa 28, Nisan 2002)

14. Tahir ABACI (1951)

Abacı, son şiirlerinden oluşan 4. şiir kitabını Varlık Y. "Sevdavi" adıyla çıkardı. Yeni Biçem'den, Akatalpa'dan şiirler de var kitabının içinde.

Abacı'nın şiiri hep biz diye konuşur. Biz diyen şairler; benim has şairlerimdir. Gönüm onlara daha sıcak kaynar! Çok az şiir yayımlayan Abacı, şiirini özetlenlerden. Abacı'nın dergilerde bu yıl yayımladığı şiirlerden "Pervazda" ve "Arka Pencere" beğendiğim şiirlerdi.

GÖLGEDE

Sonra kalay yorulur bakır çıkar
Söz bitmiştir derinlik uçurum olmuştur
Bakılması bile zor
İnsanlar artık onların fotoğrafını çekmezler
Gölgede solurlar
Birbirlerinin yüzünü içerler
Şarap yıkılmıştır, dize haraptır

Kale kapısı bulunca yanlar bu şehrin miskinleri
Göz bulunca bulanırlar
Taş serinliği onlara hüccet
Akınayan zaman onlara bakraç
Güvercinler onlara mürit
Kuş kanadı onlara cönk
İskelelere adanırlar

Yine çıkarım süvarilerin telaşına
Belki bir nihavent at
Belki bir kırac savat
Terkide nesih bir divan bulunsa ne seyir
Bulunmasa ne gam: Matbu "Kızıl Kitap"
Mikeneli papirüs. Kiril yazısı beyanname
Hepsi irsal-i mesel, hepsi provokasyon

İhvanlar güneşlik yerlere dalaştılar
Sayı yetti. provokasyon yetmedi
Hikmetten retoriğe geçildi.

(Adam Sanat 192, Ocak 2002)

"yanarını yanıışına nafile ikindilerin" Bu dizinin büyütlü havası
Türkçe şiirin ayrıksı bir yönünü vurguluyor. Ses bu şiirin en başarılı
yönü, ararsanız benzer dizeleri bulursunuz:

PERVAZDA

Pervazı kurcalama. hayta iklimin ürperiş camılarda
Kuytu ormanda, eğretili otları hizasında körler tayfı
Altı yolun uğultusu, bitap ruhlar kümülüsü

Unutulmaz bir ikiliydiniz diyor bir ses
Ama kimdin, hangi şamdandan düşmüştün, bilmiyorum

Süzülüşün zor estetiğinde cima hızı
Öyle elden gittim ki, yanarım yanıışına nafile ikindilerin

Gülün bu ağrısında gece de yarım yamalak
Kaç kere furladım. adım sesleri uzaklaştı kehribar gözlü sansarın

Bir diyorum resiflere döneyim, gitar teline kesik vuruşa
Bir diyorum sise batmış aksak teknede kalayım, mavi seçerede

Bu tilki tuzakları, bu ürperen makilik, bu mekanizmalar...

Pervazı kurcalama, o yürek silgisi düşen cephem

(Defter 45, Kış 2002)

15. Fergun ÖZELLİ (1955)

F. Özelli bu yıl iyi şiirler yazdı. Bunlardan bazıları *Akatalpa*'da yayımlandı. Buraya kısa bir şiirini aldım. Şiir, *Akatalpa* dışından olsun istedim.

Söz gruplarını tornistan ederek, belli bir hava yakalayabilirsiniz, değişik bir edanız olur! Olur mu? Bu ucuz yöntemler her zaman tutmaz!

AÇ

en aptal anahtarıydum kilidi bozuk kapıların
bağıra/yazdım tahtalara, ekmekle bıçak, sarışın!

bir elimde keski, bir elimde çekiç. menteşeler kanattım
gün yirmibeş saatti hanımlar, beyler; talaşlarla kapıldım

yağmur düştü kurudum, güneş güldü ıslandım
ne yapsam, ne etsem, kat kanaat koşar/adım

orda bitti un, lafta kaldı kın!

(E 40, Temmuz 2002)

16. Ali CENGİZKAN (1954)

Birkaç yıl sürdü mü suskunluğu Cengizkan'ın? Bilmiyorum, ama bana epey uzun sürmüş gibi geliyor!

Şiire doğru ve yararlı yaklaşımını sürdüren Cengizkan; şair duyarlığını çok oylumlu aşk derslerini kapsayan anıtsal boyutlarda bir nümari esere dönüştürüyor sonunda:

AŞK DERSLERİ

"Aşkın ilk görevi, onu bir hak haline getirmemektir/
Aşk, Platon'un deîği gibi, sadece sahip olmamaktan sahip olmaya
giden yolda deîil, sahip olmaktan sahip olmamaya giden yol-
dadır. Aşkın hem cazip hem de tehlikeli olmasının nedeni budur.
- GEORG SİMMELE-

Bahçıvana matematik dersleri vermeli, elma ağacı
Kaç ton elma taşıyabilir, ve her dala düşen basıncı
Ne kadar santimetre karelik kesit karşılayabilir?

Aşığa müzik dersleri, çünkü kaç gün ne kadar naz
Nasıl çekilebilir ve taze ve kuru gülleri koruyacak
Bir küp hangi besteci tarafından bestelenebilir?

Saksıyı görme dersleri, çünkü yorulmuş olan
Parmaklarını en iyi göz, en iyi bakış, en iyi ölçü.
Oran, ölçek ve öykü çeşitlerinden başka ne dinledirebilir?

Dantelacı kaç metre arkamızdan geliyor, ördüğü ile
Ölçerek, mesafe koyarak, tiftikleyerek zaman kavramını.
Bence saatçinin yanında ayaracı olarak çalışmalı.

Dergi yönetmenini kira salmalı, çünkü kokuşmuş dosyalarda
Ölü uyaklar çoktur; derisini yüzmeden lahananın
Bacağından tutup bir güzel üfleyp, ölçüsünü kaçırmalı.

Şaire aşk dersleri, çünkü zihni göğüs kafesi gibi açan aşk
Başka derslere de saldırabilir ve bu denli ağır derslerle
Yüklü bir yaşam kılavuzunu, başka kim hazırlayabilir?

(Kum 9, Eylül 2002)

17. Hüseyin HAYDAR (1956)

Filistin'deki soykırıma karşı çıkmayan, insanlık suçu işliyor sayılır, yapılan riyakârlıktır. Söylenen her şey yalandır, yanlıştır. Bu kıyımın, kendisi kıyımına uğratılmış Yahudilerden gelmesi daha da acıdır.

Ecevit'in tükürdüğünü yaladığı bu arenada, şair duyarlığının halkın duygularını yansıtmaya tarihe düşülecek nottur!

Haydar'ın söyleyişi; klâsik söyleme yakındır. Açık ve süssüzdür. Doğrudanlığı etki gücünü artırıcıdır:

GİDİN GİDİN SÖYLEYİN

Gidin gidin söyleyin, Cenin'i geceye anlatın.
Gözlerinizde kaldığı kadarını, anlatın,

Yeter, ağlamak için.
Gidin gidin söyleyin, Cenin'i yıldızla anlatın,
Anlatın sağır kardeşe, kör akrabaya.
Cehennemden daha yakıcı ne varsa,

Hepsi vardı burada.
Gidin anlatın, çölün şahinine, gölün susasına.
Kulağınızın taşıdığı kadarını, anlatın.

Yeter, sararmak için.
Gidin gidin söyleyin, Cenin'i ormana anlatın.
Sırtlanın ruhundan daha vahşi ne varsa,

Hepsi vardı burada.
Gidin anlatın, çakalın ulumasına, yılanın ağusuna.
Gömlek cebinizin aldığı kadarını, anlatın,

Yeter, üşümek için.
Gidin gidin söyleyin, Cenin'i okyanusa anlatın.
Yurtsuz kalmaktan daha ağır ne varsa,

Hepsi vardı burada.
Cenin taşının yazgısını anlatın, Sodom'un kayasına.
Avucunuzun aldığı kadarını, anlatın,

Yeter, ürpermek için.
Gidin gidin söyleyin, Cenin'i yağmura anlatın.
Fırvundan daha zalim kim varsa,

Hepsi vardı burada.
Leylâ'nın başına saçtığı toprağı anlatın, Pompei'nin külüne.
Anlatın, sevgilinin teni karışmış avludaki gömütü.

Göz çukurunuzun aldığı kadarını, anlatın,
Yeter, titremek için.
Gidin gidin söyleyin, Cenin'i cellata anlatın.

Ölümden daha fazla ne varsa,
Hepsi vardı burada...
Kırılan kapının çığlığını, anlatın, huzurlu kapıya.

Aklınızın aldığı kadarını, anlatın,
Yeter, çıldırmak için...

(E 39, Haziran 2002)

18. Seyhan ERÖZÇELİK (1962)

Yukarıda Hüseyin Haydar'ın can acısıyla evrene haykırdığı Filistinlilerin çığlıklarını okudunuz. Buradaysa; Erözçelik, Kutsal Toprakların, dile getirilemeyen kan donduran, umarsızlıktan dili tutulmuş insanlarını kekeleyor...

İşte Vadedilmiş Toprakların feci durumu... Kutsal Zeytindağı'na; Davud'un torunları mı, İbrahim'in torunları mı ihanet ediyor? Yoksa bu dil kilitleyen suça ikisi de ortak mı?

Şiir çok takur tukur; toz dumandan görünmeyen Zeytindağı gibi... Aruz bile şiirin aksak gidişini önleyememiş! Bu durumu şiirin yararına olmuş gibi!

ZEYTİNDAĞI

Zeytin mi, Filistin'in dağında, ah,
vah, teyzemi öldürür müsün? Dağın
dağmış, suluyor, sarıştı, esmerin
zeytin mi? Dağın kırık, sular musın,
söndün mü, söğür misin Davud, kırık
zeytin mi, kırıldık, öldü, dağ musın?
Yah! Yah! Ya... Yağın gözünde. Zeytinin
varmış, ye. Dağın, gözünde. Yah! Dağın
zeytin mi çıkarıldı? Nay donay, donay,
vah vah! Ve eha... Dağın kırık. Habi-
sin. Zeytini yut. Çekirdeğin kırık...

Mef'ûlü mef'âilün mef'âilün...

(E 38, Mayıs 2002)

19. Enis AKIN (1964)

Öteki-Siz yayınlarında "Puşt Ahali" adlı şiir kitabı çıktı. Bu yıl çok etkindi. *Beyaz Manto* adlı modern bir edebiyat dergisi çıkarıyor. Şairler ve şiirleri üzerine dergilerde birkaç yazısı görüldü.

Herkesin halk dalkavukluğu yaptığı bir dönemde Dadaloğlu edasıyla Doğrucu Davutluğa soyunması da tarihe not düşülecek ayrı bir meziyettir. Enis AKIN'a şapka çıkarıyorum.

TARİH OLMAKTADIR, Dört

tarih olmaktadır
çünkü bu beyaz size birini hatırlatıyordur, tarih- o olmaktadır
siz uykuya dalmadan beş dakika önce başlar tarih-
gün doğmadan biter
terliklerinizi ayağınıza geçirmeden hemen önce
tarih - iç sayfalaradadır
bütün gün elbiselerinize siner tarih
hakkaldan gazeteyle ekmek alırken
veya işte onun için tarih - öylece
belki de şimdi, şu anda, şimdi, şimdi, gidin bakın- tarih
olmaktadır, başkaldırılar - birikmektedir
ah eliniz bilgisayarın tuşlarına dokunurken tarih-
ola ki birikmektedir
bu tarih bir fatihte oturur, ama biraz efeminedir
ben size feci halde birini hatırlatsam da tarih-
olmamaktadır
ki tarih-onlar yoktur derken olur- tarih ve ahali puştur
denizden babam çıksa yenir - ki tarih -
ki bu tarih - dokunulmuştur
parmak izleri bırakmıştır daha önce kullanan birileri cam
fanusunda
ve tarih -
ama tarih-
(...)

(*Puşt Ahali* kitabından)

20. Deniz DURUKAN ()

Durukan, daha önce şiir emeğiyle öne çıkanlar arasında gösterdiğim bir şairdi. Onun hep biraz daha 'olgunlaşma'sını bekledim. Ama o, atak kişiliğiyle öne fırlayınca, pes dedim. Lânetliler soyundan gelen şairler; bazen kapı kırarak ortaya atılırlar! Günahı sevabı, kendilerine sorula...
Durukan, delikanlı bir giriş yapmıştır!

ÇTVİ

ne sperm izi, ne doğmamış çocuk korkusu
çürük bir elma tadı dudaklarında
artık korkmuyorum ayna
kızıl bir pencereden bakıyorum hayata

bir cinayeti paylaşıyoruz, ürkek
kırık dökük karanlığı kestikçe
çoğaltıyoruz dar alanda
geniş aşklar yaşıyoruz

şimdi demiri hiç atılmamış
kırmızı sandallar geçiyor içimizden
alçalıp yükselen bir akşamda
sözlerin
boşalıyor ağzıma
bilindik suçlar işliyoruz
küf kokan odalarda

suç iyidir!
kirlî bir delikten aktıkça
pıhtılaşan tırnak izidir, eskidir

ayna! gittikçe büyüyor içimdeki ölü

aşkın paslı bir çivi gibi
çiziyor yüzümü.

(*Varlık 1141, Ekim 2002*)

21. Hüseyin ALEMDAR (1962)

Yeni bir şiire başlıyor sanırım Alemdar. Yalnız tedavülden düşmüş şairlerden rehber alarak olmaz bu iş! Tıknafeslerle yüce dağlar aşılmaz! Arap Şükri'de doğumuna tamkılık ettiğim bu şiir, bir kitap olacak boyutlarda mı?

Alemdar; anakronik söylenceleri kafasında çözemediği için düşünsel olarak ileriye gidemiyor. Kafası buraya takılmış kalmış!

Hüseyin Alemdar'ın yapmak istediğini anlıyorum; Geniş tayfı çok renkli bir gökkuşağı oluşturmak. Anlamadığımı bu kadar dağınık ışık topları nasıl birleştirilebilir? Bu soruyu Alemdar kendine sordu mu?

Yapaylık, duygu olarak içtenliği kenüren bir illetir. Keşke diyorum Alemdar bu şiiri sondan başa yeniden yazsa...

Bu dağınık kafayla, Alemdar; bu şiiri toparlar mı bilmiyorum? Numaralandığı bölümleri ayrı şiirler olarak düşünse olmaz mı? İçinden çıkılmaz zor bir durum! Bu şiir düşündükçe başıma iş açacak gibi görünüyor.

"Dua Vakti", "İzmir Vakti" gibi güzel şiirleri vardı. Onlardan birini buraya alsaydım başım ağrımazdı!

BİR LAF BİN AH'dan

*vefa hâlâ amatör kümedeyse,
süper ligde kendi ölümümü profesyonelce
tasarlamak bana revâ mı!*

1 imlâmın bu kadar bozulmasında benim bir hatâm yoktur
hatâ denen o haytalık tamamen hayatın işi
muhabbet kuşu gece ölene ömrün kalanı sonbahardır
kadın dururken kuşa mı bir şey yaptım
şimdi bir de ağzımı bozmaym!

2 Sevgili İstanbul, senin yokluğunda öyle bekârm ki
Mis sokağında mistanbul, Bekâr sokağında ıslanbul!

-Beyoğlum, abazan yanımı, sen hangi istanbulsun!

3 O, Ecebaba'nın öldüğünü hâlâ bilmiyor -
Medyum Ayten'i Çanakkaleli Melâhat'ın evinde görmüşler bi'tarihte
Medyum Ayten pembe küpe, kırmızı fular, hasır şapka
şuhkoşukarışık bir Melâhat, Konçina'da bu tarihte...

-Kızların kahve falına kısa, erkeklerinkine uzun bakılır!

4 Bir lâf söyledim bin âh işittim- iyi ki de söyledim
kulu kul yapan kul hakkıdır
tanrının bunda bir suçu yok, o sadece yarattı
suçun alâsı insan denen nesnede
tanrıyı da dişlileri de kesicileri de o yarattı
giyotinimi ensemden taşıyorum nicedir, ne var bunda
"giyotin herkesi keser" lâfı büyük ihtimal şâir lâfıdır

5 Boyaynası tenhâ olan sahiden de tenhâdır!

6 Çingene çiçekçi söyledi yanıldığımı:
Aşka kalpten değil ellerden gidilir
eller yumruk gibi sıkılmamışsa eğer
ellerin parmakları zaten birer kalptir!

Çiçek aldım da, adını sormadım, Adı, sanırım Kalbiye!

7 İtiraf edilen her şey aşk da olsa buruşuktur!

...
lâf-û gûzağ

-aşkı hâlâ güzel kıltanatsız oluşudur. En uzun üç harf!
Ama, hayatın tanımını buldum ben: Beş duygu, beş kısa harf
acıtıcı günâh! "1 h 3 k, herkes kendi kuyusu kadardır!"

22. Özlem TEZCAN D. (1972)

Özlem, bir acı tiryakisi değilse; şiirleriyle ruhsal sancılarını hafifletiyor, hatta hiç çekinmeden sağaltıyor bile diyebiliriz. Özlem, haklı, insan olmanın yüklediği sorumluluklar öylesine çok ki! Bunları, altında kalmadan taşımak başlı başına bir sorun.

GÜLHATMI

hüznü astarsız giydim, kapı kapandı
önsözden başladım yenilmelere
olmazlardan gerili bir ipin üzerinde
acemi cambazdım, denge var sandım.

daralırken toprak yollar içimde,
ateşi karıştırdım, dizeler buldum
susturmak için upuzun tümceler
noktalar çaldım akşamları kitaptan
neler gördüm neler loş sahnelerde

anladım, yıldızlar yeryüzünden
azarlanınca kaçıp gitmiştir,
üstü örtülmeyince üşümüştür gülhatmî
sesinizdeki çığ, masum gecikmelerde
piyanomun tuşlarına düşmüştür

gömleğimi yırtmak yıllarımı aldı
eril bir kuşku yine pencerenizde
"şairleri seven kadınların günahları bağışlanır" da*
cennet kaç kilit vurur, kadın şairse...

*Tuğrul Tanyol

(Ağır Ol Bay Düz yazı 8, Mart-Nisan 2002)

23. Cenk KOYUNCU (1967)

Isınma turlarına çıkmış Cenk! *Son Kişot* dergisi edebiyatımıza hayırlı olsun.

ARTIK YILLAR...

Artık yıllarda yaşayanlara...
Artık yıllarda yaşananlara...

Albümleri kaldırdım, dönmedi gidenlerim ama ummuştum
bir dilek gibi ezberlenmişim içimde yerleşen ötekinin şiirini;
savrulmuşum uğrunda, kimsesiz bir yüreğin dilini sökmüştüm
kıyamet ertelendi, ertelendi bende birikenin ne varsa bitimi...

Aldım geçtim, yıkandım artık, beyazım, artık beyazım!

Ne ben o adamım şimdi ne sen bıraktığımsın, şu an tanışmasak da olur!
Şapkam önümde; biliyorum kanşıyor her merhaba, en eski ilk vedaya...
Bunu öğrendim bıraktığım her yüzümde, süretime bir çentik atarak
çizgilerin bundandır, çizgilerimi göremem; bilemezsin, bıraktığım yerdesin...

Ben yorulduğum yolumun yolumun ardından gitmeyi, sen artık bildiğindesin...

Tılsımın bitti zamanım! Kader ve keder değişti elinde mahkûmum...
Çiğnenen yasalar şimdi hak arıyor cılız bedenimde, iffet ve kambur
terkettiğim çocuklarım için birer sunak taşı ezdiğim her gölgem
ben ki hep onunla yarışa kalkan menzilini bilmez bir kurşunum...

Tetiği çektim, namlunun ucundayım; namlunun ucunda artık...

Toprağa karıştım, erken öleceğimi sindirdikten sonra koynuma,
kundakladım kadınları ve evleri şehirimde, semtleri geçtim
birek barikatı geçer gibi aşkın ve yalınlığın yalnız proleter
kavgada ilk zincirlerimi sakladım, herkes geldi oyunuma...

Konu K'oyuncu'ydum, sırtınızı dönmeseniz de olur artık düşüm yoluma...

Anlamın altında kalmak enkâza çevirir insanı, sen dışındayken,
ben dilimlenirken zamanın içinde; şimdi ötüp baktığımda,
bin çarpışıyor yüreğim; her dokunuşumda bir daha parçalanıyor içim
kendini surlayarak geçti tarih ve içimizde kırılmış bir aynada yara!

Bilemezsin, ikimiz de dönemeyiz bıraktığımız artık yıllara...

(E 39, Haziran 2002)

24. Serap ERDOĞAN (1975)

Bizim bıyıklıları; en babacan ve sevimli tarafından yakalamış Serap Erdoğan...
Pikniklerin iyi aile babaları; salıncak kurar, ızgara yapar, top oynar...İçki içer.
kiskanır, cinayet işler! Sevecendirler oldukları kadar! Tipik Türk erkeğini iyi yakala-
mış Erdoğan...

PİJAMA ADAMLAR

pijamalarında dinlenen gececi yama
dişlerini geçirir de uykuya,
bundandır adamların
çizgili yüzlerle çıkmaları sokağa.

bölüşmesiz severler az konuşan bir kadını
çalıntı soyunmalar gizlerler arada
ve en küçük parmakları
sığmaz artık çocukların avuçlarına...

şaşmadan bıyıklarının mavisine
dolaşık alınlarından söz edin bir;
tartılara taşınmayan kederlerinden/şikayetsiz
bir de dönüştüren cüretinden ellerinin...
yalnızlıkçılar'ın en bas sesiyle
alımlı bir karşılık üstelesin
tutuşkan çarşaplarda
bir uyku daha ölçülsün; kısık,
eksilerek hızından...

aynı doğruda doğrulanımı,
bükülüp yeniden eğrilen,
böyle kapatıldık diye eğrilere,
incelen...
yetinmeyen
incelen

(Vesvese 2, Haziran-Temmuz 2002)

25. Onur CAYMAZ (1977)

Caymaz; epey iyi şiirler yazdı bu yıl. Zamana direnemeyen şiirleri
de vardı: "Kalliope Gitmiş Olacak" etkisi zamanla yiten şiirlerdendi.
Cilası geçici...

Onur Caymaz: Ömer Haybo'yu tanır mı? Kulağıma bazı sesler ge-
liyor da! Çık bakalım Attıla İlhan'ın bahçesinden!

Saatler Meseli'nde de sandığı kadar özgür değil Caymaz; M. C.
Anday'dan sonra 'yağmur altında' dizesini o kadar serbest kullanamaz!

SAATLER MESELİ

1-
giden ömürden gider aman vermez
yüzüm geceyanları kayıp bir
yunan parası limana açılan sokakta
sır vermez deniz zaman vermez
sessiz hüznümlü bir şey gider
kimi gemi der adına kimisi mesel

sabahı sabah eder saatler...

2-
bacağı kırılan bir at yalnızlığında...

kıyısında ölü çıplağı bir şairin
yağmur altında uzun namlularla
çok kesik solumaları acı yenilgilerin
koyu bir tarih dağılıyor yağmur altında

kırılıverdim incecik bir yele

3-
bir çiçek adında unuttum bütün sözcükleri

tükenmiş kalemlerle sarı kağıtlara
geçmiş bir yaz bahçesinden
kırmızı boncuklardan bir kolye
denize atılmış bir mektup
yollarda kaldı gözlerim diye biten

çok dakiktir bütün saatler...

(E 39, Haziran 2002)